

HÖGSTA DOMSTOLENS DOM

meddelad i Stockholm den 11 juli 2014

Mål nr

T 3806-13

KLAGANDE

MP

Ombud: Jur.kand. CC och jur.kand. ARH

MOTPART

Rikspolisstyrelsen

Rättsenheten

Box 12256

102 26 Stockholm

Ombud: Jur.kand. LS och jur.kand. MT

SAKEN

Preskription av diskrimineringsersättning

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Svea hovrätts dom 2013-06-19 i mål T 10548-12

DOMSLUT

Med ändring av hovrättens dom förklarar Högsta domstolen att MPs talan om diskrimineringsersättning inte är preskriberad.

Det ankommer på tingsrätten att pröva frågan om skyldighet för part att ersätta motparts rättegångskostnad i Högsta domstolen.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

MP har yrkat att Högsta domstolen förklarar att hans talan om diskrimineringsersättning inte är preskriberad i någon del.

Rikspolisstyrelsen har motsatt sig att hovrättens dom ändras.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader i Högsta domstolen.

DOMSKÄL

Bakgrund

1. Rikspolisstyrelsen ansvarade under hösten 2009 för antagningsförfarandet och fördelningen av platser till polisutbildningen inför vårterminen 2010. Antagningsförfarandet bestod av fem steg i vilka de sökandes lämplighet prövades genom olika tester och bedömningar. Mellan varje steg i processen skedde ett urval där ett antal sökande valdes bort. Antagningsnämnden vid Rikspolisstyrelsen fattade den 14 oktober 2009 beslut om vilka sökande som hade antagits till utbildningen. Efter att de antagna hade fått tillfälle att tacka

ja eller nej till de erbjudna utbildningsplatserna skedde en reservantagning. Denna pågick fram till den 19 januari 2010.

2. MP sökte till den aktuella polisutbildningen. Han gick vidare till steg fyra i antagningsprocessen, men antogs inte till utbildningen i steg fem eller vid reservantagningen.

3. Den 11 november 2011 väckte MP talan vid tingsrätten och yrkade att Rikspolisstyrelsen skulle förpliktas att betala diskrimineringsersättning till honom och gjorde gällande att han under rekryteringsförfarandet hade diskriminerats genom att sökande av kvinnligt kön och sökande med annan etnisk bakgrund än svensk hade getts företräde vid antagningen framför honom. Rikspolisstyrelsen invände att MPs rätt att föra talan i frågan hade gått förlorad till följd av preskription.

4. Tingsrätten avgjorde frågan om preskription genom mellandom. Domstolen förklarade att MPs rätt att föra talan i målet var preskriberad till den del den avsåg missgynnanden under antagningsförfarandet fram till den 11 november 2009. Rätten att föra talan om missgynnanden under reservantagningsförfarandet under tiden efter den 11 november 2009 förklarades dock vara inte preskriberad. Hovrätten har fastställt tingsrättens mellandom.

Rättslig reglering

5. Enligt 1 kap. 4 § 1 diskrimineringslagen (2008:567) innebär direkt diskriminering att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation om missgynnandet har samband med bl.a. kön och etnisk tillhörighet. I 2 kap. 5 § föreskrivs att en utbildningsanordnare inte får diskriminera någon som söker till utbildningsverksamheten. Den som bryter mot ett diskrimi-

neringsförbud ska enligt 5 kap. 1 § betala diskrimineringsersättning för den kränkning som överträdelsen innebär.

6. En talan om ersättning för diskriminering i samband med antagning till utbildning ska enligt 6 kap. 6 § diskrimineringslagen väckas inom två år från det att den påtalade handlingen företogs. I annat fall är rätten till talan förlorad.

7. Enligt MP utgörs ”den påtalade handlingen” av antagningsförfarandet som sådant. Rikspolisstyrelsen har å sin sida gjort gällande att den påtalade handlingen ägde rum när MP valdes bort efter antagningsförfarandets fjärde steg, dvs. senast när antagningsnämnden fattade sitt beslut den 14 oktober 2009.

Högsta domstolens bedömning

8. Enligt 6 kap. 6 § diskrimineringslagen börjar preskriptionstiden löpa när den påtalade handlingen företogs. Med detta avses när en åtgärd vidtogs som kan utgöra diskriminering enligt 1 kap. 4 §, dvs. när en överträdelse som enligt 5 kap. 1 § ger rätt till diskrimineringsersättning ägde rum. Med ”den påtalade handlingen” avses alltså den överträdelse av ett diskrimineringsförbud som läggs till grund för ett ersättningskrav.

9. Preskriptionsbestämmelsen i 6 kap. 6 § diskrimineringslagen är avsedd att täcka in en mängd olika slag av påstådda diskrimineringsituationer där de faktiska förhållandena varierar. Bestämmelsen bör tolkas på ett sätt som gör tillämpningen enkel och förutsebar.

10. När det gäller fall av påstådd diskriminering vid antagning till utbildning skulle det skapa ett svåröverskådligt rättsläge, om tillämpningen av preskriptionsbestämmelsen skulle vara beroende av det sätt på vilket en

utbildningsanordnare administrerar förfarandet. I fråga om antagning till utbildning är det ofta också så att det är först när beslut om antagning har fattats som det går att bedöma om diskriminering har förekommit.

11. Vid påstådd diskriminering i samband med antagning till utbildning bör utgångspunkten därför vara att preskriptionsfristen börjar löpa när förfarandet är avslutat. I sådana fall där talan är inriktad endast på ett visst moment i förfarandet – en viss påtalad handling – börjar fristen dock löpa redan när detta moment är avslutat.

12. MPs talan grundas på den omständigheten att han inte antogs till utbildningen. Hans talan tar alltså sikte på antagningsförfarandet som en helhet.

13. Antagningsförfarandet pågick till den 19 januari 2010, då de sista reservplatserna till utbildningen fördelades. Eftersom MP har väckt talan inom två år från den dagen är hans talan inte preskriberad.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Ann-Christine Lindeblad, Lena Moore (skiljaktig), Martin Borgeke, Dag Mattsson (referent, skiljaktig) och Lars Edlund
Föredragande justitiesekreterare: Riikka Liljenfeldt

**BILAGA TILL
PROTOKOLL**
2014-06-24

Mål nr
T 3806-13

SKILJAKTIG MENING

Justitieråden Lena Moore och Dag Mattsson är skiljaktiga och fastställer hovrättens dom.

Dok.Id 96035

HÖGSTA DOMSTOLEN	Postadress	Telefon 08-561 666 00	Expeditionstid
Riddarhustorget 8	Box 2066	Telefax 08-561 666 86	08:45-12:00
	103 12 Stockholm	E-post:	13:15-15:00
		hogsta.domstolen@dom.se	
		www.hogstodomstolen.se	